

**ОДОБРИЛ,
АСЕН ВАСИЛЕВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ**

ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

ОТНОСНО: проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания

1. Мотиви и цел за внасяне за разглеждане в Министерския съвет на проекта на акт

Предложеният проект е изготвен във връзка с обнародваните през 2020 г. промени в Закона за хората с увреждания. Според новите правила хората с увреждания имат право на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, определени индивидуално с медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии, ТЕЛК или НЕЛК, въз основа на конкретните им нужди и съгласно спецификация, утвърдена от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК).

Предидущият законов ред постановяваше, че хората с увреждания с установена необходимост от помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, получават целева помощ за изработване, покупка и/или ремонт, с изключение на медицинските изделия, които се заплащат напълно или частично от НЗОК. Тази процедура вече е отменена на законово ниво, но към момента все още съществува регламентация за нея в приложимата подзаконова нормативна уредба – в Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания. Това обуславя необходимост от извършване на промяна в цитирания подзаконов нормативен акт. Новият ред, по който ще се предоставят помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия на хора с увреждания е максимално оптимизиран, като подаването на заявление за получаване на съответното изделие и неговото одобрение ще се осъществява изцяло по електронен път.

Проектът е синхронизиран с действащото към момента законодателство и обществените отношения в посочената област, регулирани от Закона за медицинските изделия (ЗМИ), Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), Закона за здравето (ЗЗ), Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ) и Закона за хората с увреждания (ЗХУ).

В контекста на цялостната промяна в подзаконовата нормативна уредба, касаеща новия ред за предоставяне и финансиране на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания, в преходните и заключителни разпоредби на проекта са предложени промени в Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи, приет с Постановление № 83 на Министерския съвет от 2010 г. Също така се предвижда изменение и в Правилника за дейността и организацията на работа на Националния съвет за хората с увреждания, реда за признаване на национална представителност на организациите на и за хората с увреждания и контрола за спазването на критериите за национална представителност, приет с Постановление 151 на Министерския съвет от 2019 г., като е съобразена новата структура на Министерския съвет (чл. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация), което е необходимо условие при определяне на представителите на държавата в Националния съвет за хората с увреждания с цел осъществяване на сътрудничеството при разработване и провеждане на политиката за правата на хората с увреждания към Министерския съвет.

С проекта се регламентира, че хората с увреждания получават съответните помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, в това число тяхното изработване или ремонт, само от лица, вписани в регистъра по чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания (воден и поддържан от Изпълнителната агенция по лекарствата) и сключили индивидуален договор с НЗОК по чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване. Предлага се помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия да се предоставят на съответното правоимащо лице, съответно да се пристъпва към изработване или ремонт, въз основа на издадения медицински документ от ЛКК, ТЕЛК или НЕЛК, и одобрено от управителя на НЗОК, съответно от директора на РЗОК заявление за предоставянето.

Предвидена е и процедура, съгласно която хората с увреждания ще имат право и на парична компенсация за пътни разходи в страната, когато индивидуално определените им с медицинския документ помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия не могат да бъдат предоставени, изработени или ремонтирани по настоящ адрес и присъствието на лицата е необходимо. Паричната компенсация ще се изплаща на правоимащите лица от съответната дирекция „Социално подпомагане“ към Агенцията за социално подпомагане по настоящия им адрес.

Предвижда се дейностите по предоставяне, отчитане, контрол и заплащане на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания да се извършват автоматизирано чрез специално създаден в НЗОК специализиран софтуер. Електронизирането на тези процеси води до улесняване на лицата

да упражнят правото си на достъп до нужното им помощно средство, приспособление, съоръжение и медицинско изделие.

С § 12 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. се предвижда, че НЗОК заплаща стойността на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания до 30 юни 2022 г. при досегашните условия и ред до размерите, определени към 31 декември 2019 г. В тази връзка с оглед осигуряване на синхрон между актовете се предвижда постановлението да влезе в сила от 1 юли 2022 г.

По отношение на предложените промени, касаещи работата на органите на медицинската експертиза, е предвидено, че при издаването на медицинските документи, ЛКК, ТЕЛК и НЕЛК определят помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания при съобразяване на медицинските условия, експлоатационните срокове и необходимите медицински документи за предоставянето им, в това число изработване или ремонт, посочени в утвърдената от НЗОК спецификация и спецификацията - списък по наредбата по чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия. Комисиите ще определят помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия индивидуално за лицето с увреждане, като посочват конкретния им вид, индивидуализиран със съответния НЗОК код съгласно посочените спецификация и спецификация - списък по наредбата по чл. 30а, ал. 4 от Закона за медицинските изделия.

Предлагат се промени в Устройствения правилник на Изпълнителната агенция по лекарствата, с които се добавят съответните дейности във връзка с воденето и поддържането на регистъра по чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания.

Целта на предложения проект е да се определи механизмът за предоставяне и ползване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия на хората с увреждания в съответствие със Закона за хората с увреждания. По този начин няма да се възпрепятства процеса по предоставяне и ползване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия.

Проектът предвижда контролът върху дейностите по предоставяне, в това число изработване и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания да се извършва от НЗОК и районните здравноосигурителни каси съгласно сключените договори по реда на чл. 45, ал. 16 от ЗЗО. Въз основа на сключените договори ще се регламентират правата и задълженията на всяка от страните по тях, като по този начин ще се гарантира по-качествено протичане на целия процес по предоставяне, в това число изработване и ремонт, на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания.

Също така, целта на отпадането на законово ниво на процедурата по отпускане на целева помощ на хората с увреждания за изработване, покупка и/или ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, е да се намали административната тежест за тези лица при предоставянето на необходимите им изделия, което е и цел на проекта. Хората с увреждания са сред най-уязвимите социални групи и е от съществено значение да се оптимизира процедурата, по която те ще получават помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия. Тъй като целият процес по предоставяне, отчитане, контрол и заплащане на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания ще е автоматизиран (лицето с увреждане няма да е необходимо да посещава физически НЗОК или РЗОК, а ще подава своето заявление чрез ЛКК/ТЕЛК/НЕЛК), това ще улесни хората с увреждания, които досега получаваха нужните им изделия след процедура по отпускане на целева помощ от Агенцията по социално подпомагане.

2. Очаквани резултати от предлагането на проекта на акт

Очакваните резултати от прилагането на проекта са свързани с хармонизиране на нормативната уредба в областта на помощните средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, предназначени за хората с увреждания. Очаква се с новите условия и ред да се оптимизира и улесни процеса по предоставяне на посочените изделия и съответно правоимащите лица да бъдат обезпечени с нужните им помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия.

3. Мотивирана оценка за размера на необходимите допълнителни разходи/ трансфери/ други плащания, които се предлага да бъдат одобрени по бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет или по сметка за средства от ЕС, за сметка на бюджети по държавния бюджет

За приемането на проекта на акт не са необходими допълнителни разходи/ трансфери/ други плащания.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет.

ПРЕДЛОЖИЛ,

ПРОФ. АСЕНА СЕРБЕЗОВА, ДФ

Министър на здравеопазването

Съгласували:

Доц. д-р Любомир Бакаливанов, заместник-министър:

Мария Беломорова, директор на дирекция „БФ“:

Живка Савова, началник отдел „Бюджет“, дирекция „БФ“:

Изготвил: Даниела Владова, държавен експерт, дирекция „БФ“:03.05.2022 г.